

FINANŠU INSTRUMENTU RĪKOJUMU IZPILDES POLITIKA

Saturs

1.	Mērķis.....	1
2.	Izmantotie termini un saīsinājumi.....	1
3.	Politikas pamatprincipi.....	1
4.	Klientu Rīkojumi un Darījumi.....	2
5.	Klienta Rīkojumu veidi.....	2
6.	Rīkojumu iesniegšana.....	3
7.	Klienta Rīkojumu izpildes vispārīgie noteikumi.....	3
8.	Rīkojumu izpilde un Darījumu noslēgšana ar vienkāršiem un sarežģītiem FI.....	4
9.	Rīkojumu apvienošana un sadalīšana.....	5
10.	Rīkojumu Izpildes vietas un to izvēles pamatojums.....	5
11.	Uzraudzība.....	6
12.	Saistītie dokumenti.....	7

Pielikums:

1. Finanšu instrumentu rīkojumu izpildes vietu saraksts

1. Mērķis

- 1.1. Šīs Politikas mērķis ir:
 - 1.1.1. izpildīt Likuma, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/65/ES Eiropas Komisijas Deleģētās Regulas (ES) 2017/565, Eiropas Komisijas Deleģētās Regulas (ES) 2017/576 prasības, kā arī nodrošināt Klientu interešu aizsardzību, sniedzot ieguldījumu pakalpojumus;
 - 1.1.2. noteikt galvenos pamatprincipus un elementus, lai nodrošinātu kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanu Klientam, labākos iespējamus rezultātus darījumos ar FI, kā arī informētu Klientu par Bankā noteikto Rīkojumu izpildes kārtību.
- 1.2. Šī Politika nav attiecināma uz Klienta, kuram Banka, tās normatīvajos dokumentos paredzētā kārtībā, piešķirusi Tiesīgā darījumu partnera statusu, Rīkojumiem.

2. Izmantotie termini un saīsinājumi

- 2.1. **Banka** – AS "PNB Banka".
- 2.2. **Likums** – Latvijas Republikas „Finanšu instrumentu tirgus likums”.
- 2.3. **Klients** – persona, kurai Banka sniedz Likumā definētos ieguldījumu pakalpojumus un/vai blakuspakalpojumus saskaņā ar noslēgto Pakalpojuma līgumu.
- 2.4. **Pakalpojuma līgums** – līgums, kas tiek noslēgts starp Banku un Klientu par attiecīgo ieguldījumu pakalpojumu un/vai ieguldījumu blakuspakalpojumu sniegšanu.
- 2.5. **FI** – finanšu instrumenti, kas atbilst Likumā noteiktai definīcijai.
- 2.6. **Darījums** – vienošanās par FI pārdošanu/pirkšanu, kas noslēgta starp Banku un Klientu, kuras rezultātā Klients piekrīt Bankas piedāvātai cenai/kotācijai un citiem noteikumiem.
- 2.7. **Rīkojums** – Klienta iesniegta Bankā instrukcija par darījumiem ar FI, kuru izpildot vai nododot tālākai izpildei Darījumu partnerim vai Emitentam Banka rīkojas kā Klienta aģents savā vai Klienta vārdā.
- 2.8. **PVKIU** – Pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmums.
- 2.9. **DTS** – daudzpusēja tirdzniecības sistēma.
- 2.10. **OTC** – ārpus regulētā tirgus (*over the counter*).
- 2.11. **Izpildes vieta** – vieta, kur faktiski tiek noslēgts Darījums atbilstoši Rīkojumam. Par Izpildes vietu tiek uzskatīti: regulēts tirgus, DTS, organizēta tirdzniecības sistēma, sistemātisks internalizētājs, tirgus uzturētājs vai cits likviditātes nodrošinātājs, vai iestāde, kas trešā valstī veic funkcijas, kas ir pielīdzināmas minētajām. Iespējamās Rīkojuma Izpildes vietas ir norādītas šīs Politikas 1. pielikumā.
- 2.12. **Darījumu partneris** – sadarbības partneris (piemēram, bet neierobežojoties, banka, kredītiestāde, brokeru sabiedrība, depozitārijs utt.), kurš nodrošina Klienta FI turēšanu, Rīkojuma izpildi vai Rīkojuma nodošanu izpildei citam sadarbības partnerim.
- 2.13. **Emitents** – persona, kuras pārvedami vērtspapīri ir iekļauti regulētajā tirgū, kā arī persona, kura savā vārdā emitē vai pārdz emitēt pārvedamus vērtspapīrus vai citus FI.
- 2.14. Visi pārējie termini, kuri nav definēti šajā Politikā, tiek lietoti atbilstoši to Likumā noteiktajai definīcijai.

3. Politikas pamatprincipi

- 3.1. *Banka*, izstrādājot šo Politiku, informē, ka, pieņemot un izpildot Klienta Rīkojumus, tiek ievēroti šādi pamatprincipi:

- 3.1.1. labākā iespējamā rezultāta nodrošināšana Klienta darījumos ar FI, balstoties uz Klienta ieguvumu un izdevumu samērīgumu normatīvajos aktos noteikto prasību ietvaros;
- 3.1.2. Klienta vārdā veikto (saņemti, izpildīti, atcelti) Rīkojumu pareiza reģistrēšana un tūlītēja apstrāde;
- 3.1.3. salīdzināmu Klienta rīkojumu secīga un tūlītēja izpilde, ja vien Rīkojuma īpatnības vai dominējošie tirgus nosacījumi nepadara to neizpildāmu vai Klienta interešu dēļ tas jāpilda citādi;
- 3.1.4. privātā Klienta informēšana par jebkurām nozīmīgām grūtībām attiecībā uz pienācīgu Rīkojumu izpildi, tiklīdz ir kļuvis zināms par attiecīgajām grūtībām;
- 3.1.5. ja *Banka* ir atbildīga par izpildīta Rīkojuma norēķinu kontroli un organizēšanu, visu nepieciešamo darbību veikšana, lai nodrošinātu, ka jebkuri Klienta FI vai Klienta naudas līdzekļi, kas ir saņemti kā norēķini par izpildīto Rīkojumu, tiek nekavējoties un precīzi nogādāti katra attiecīgā Klienta kontā;
- 3.1.6. informācijas par saņemtiem, bet vēl neizpildītiem Klientu Rīkojumiem neizmantošana ļaunprātīgos nolūkos;
- 3.1.7. regulāra šīs Politikas aktualizācija (ne retāk kā reizi gadā);
- 3.1.8. šīs Politikas publiska pieejamība;
- 3.1.9. Izpildes vietu un Darījumu partneru darbības monitorings.
- 3.2. Šīs Politikas mērķis ir noteikt Klientu Rīkojumu izpildes kārtību, nodrošinot Klientam labāko iespējamo darījumu ar FI izpildes rezultātu, tostarp darot zināmus pamatprincipus labākā iespējamā rezultāta sasniegšanai. *Banka* pieļauj iespēju, ka īpašos apstākļos un objektīvu iemeslu dēļ labākais iespējamais rezultāts no Klienta viedokļa var būt nesasniegts.
- 3.3. Šī Politika ir attiecināma uz privātiem Klientiem un profesionāliem Klientiem.

4. Klientu Rīkojumi un Darījumi

- 4.1. *Banka* pieņem izpildei Rīkojumus un noslēdz Darījumus ar Klientu, ja Klients ir piekritis šai Politikai.
- 4.2. *Banka* var pieņemt un izpildīt Klienta Rīkojumus vai noslēgt Darījumus ar Klientu. Izpildot Klienta Rīkojumus, *Banka* rīkojas kā Klienta aģents savā vai Klienta vārdā, bet noslēdzot Darījumu *Klients* un *Banka* vienmēr tiek uzskatīti par Darījuma pusēm.
- 4.3. Rīkojumus, ko *Banka* saskaņā ar noslēgtā Pakalpojuma līguma noteikumiem (t.sk. aizverot Klienta pozīciju vai realizējot finanšu nodrošinājumu) Klienta vārdā iesniedz savam *Darījumu partnerim*, *Banka* uzskata par Klienta personīgi iesniegtiem Rīkojumiem un attiecībā uz tiem piemēro šo Politiku. Šajā punktā minētajos gadījumos, t.sk. aizverot Klienta pozīciju vai realizējot finanšu nodrošinājumu, *Banka* ir tiesīga noslēgt ar Klientu Darījumu.
- 4.4. *Banka* Pakalpojuma līgumā paredz noteikumus Darījumu slēgšanai ar Klientu vai, ja Pakalpojuma līgumā noteikumi Darījumu slēgšanai ar Klientu nav paredzēti, *Banka* brīdina Klientu par to, ka ar Klientu tiek slēgts Darījums.
- 4.4.1. Slēdzot Darījumu, *Banka* veic visas nepieciešamās darbības, lai sasniegtu Klientam labāko iespējamo rezultātu, t.sk. ņem vērā un attiecīgi salīdzina citās Rīkojuma Izpildes vietās piedāvātos izpildes faktoros, tādus kā: cena, izmaksas (t.sk. visas komisijas maksas, kas var būt piemērotas Rīkojuma Izpildes vietā vai Darījuma partnera komisijas, kas var būt piemērotas Rīkojuma izpildes rezultātā radušās naudas summas / FI ieskaitīšanai / iegrāmatošanai Klienta attiecīgajā kontā), izpildes un norēķinu ātrums, izpildes un norēķinu iespējamība, Darījuma apmērs un specifika, un jebkādos citus apsvērumus attiecībā uz Rīkojuma izpildi. Tomēr, ja ir īpašs Klienta norādījums, *Banka* izpilda Rīkojumu, ievērojot īpašo norādījumu.
- 4.5. *Banka* parasti noslēdz Darījumus ar Klientu bez īpaša brīdinājuma, atrunas vai indikācijas (sk. šīs Politikas 4.3. punktu) par to, ka tiek noslēgts Darījums, ja tā priekšmets ir:
 - 1) OTC tirgoti atvasinātie finanšu instrumenti;
 - 2) finansēšanas līgumi starp Banku un Klientu, t.sk. REPO darījumi (nav attiecināmi uz privātiem Klientiem);
 - 3) valūtas maiņas, tostarp maržinālie darījumi.
- 4.6. Noslēdzot ar Klientu Darījumu, *Banka* pēc *Klienta* pieprasījuma vai patstāvīgi pēc savas iniciatīvas var piedāvāt *Klientam* cenu un Darījuma noteikumus, ņemot vērā, ka tā ir veikusi šīs Politikas 4.4.1. punktā noteiktās darbības attiecībā uz labākā iespējamā rezultāta sasniegšanu.
- 4.7. Ja *Klients* Rīkojumā ir norādījis Banku kā Rīkojuma Izpildes vietu, Klienta Rīkojums tiek uzskatīts par Rīkojumu ar īpašiem norādījumiem – ar specifisku Izpildes vietu, un *Klients* tam ir nepārprotami piekritis, tad Darījums tiek noslēgts starp *Banku* un *Klientu*.
- 4.8. Noslēdzot Darījumu ar Klientu un veicot norēķinus par noslēgtajiem Darījumiem, *Banka* rīkojas kā krietns, rūpīgs saimnieks, nodrošinot Darījuma izpildi ar pienācīgu profesionalitāti.

5. Klienta Rīkojumu veidi

- 5.1. *Klients* var iesniegt *Bankai* šādus Rīkojumus:
 - 5.1.1. cenu ierobežojošo Rīkojumu – Rīkojumu pirkt vai pārdot noteiktu daudzumu FI par īpaši noteiktu vai par labāku cenu;
 - 5.1.2. izpildes derīguma termiņa ierobežojošo Rīkojumu:

- *day* – derīgs tirdzniecības dienā (*day order*). Klienta Rīkojums darījuma veikšanai ASV biržās var tikt izpildīts gan pirms šo biržu pamata tirdzniecības sesijas laika no plkst. 4.00 līdz 09.30 pēc Ziemeļamerikas austrumu (*EST*) laika (*pre market hours*), gan biržu pamata tirdzniecības sesijas laikā no plkst. 9.30 līdz 16.00 pēc Ziemeļamerikas austrumu (*EST*) laika, gan pēc pamata tirdzniecības sesijas laika no plkst. 16.00 līdz 20.00 pēc Ziemeļamerikas austrumu (*EST*) laika (*after market hours*),
 - *GTC* - derīgs līdz atcelšanai,
 - *GTD* - derīgs līdz noteiktam datumam;
- 5.1.3. brīvo Rīkojumu – Rīkojumu par tirgus cenu pirkt vai pārdot noteiktu daudzumu FI, kas neparedz īpaši noteiktu cenu;
- 5.1.4. citus Rīkojumus (*stop*, *IOC (immediate or cancel)* un citi), ja to paredz attiecīgais pakalpojums, attiecīgā Rīkojuma Izpildes vieta, regulētais tirgus vai Pakalpojuma līgums.
- 5.2. *Banka* ir tiesīga ierobežot Klientam pieejamos Rīkojumu veidus (piem., brīvs Rīkojums, ierobežojošs Rīkojums), neskatoties uz to, ka Rīkojuma Izpildes vieta nodrošina šādu Rīkojumu veidu pieņemšanu.
- 5.3. *Banka* ir tiesīga ierobežot un piemērot īsāku Rīkojuma derīguma termiņu, nekā pieejamie Rīkojuma derīguma termiņi attiecīgajā Izpildes vietā, kurā Rīkojums tiek nosūtīts izpildei.
- 5.4. Visus Klienta Rīkojumus par FI pirkšanu *Banka* vienmēr cenšas izpildīt par iespējami zemāko piedāvāto pārdošanas cenu un Klienta Rīkojumus par FI pārdošanu – par iespējami augstāko piedāvāto pirkšanas cenu.
- 5.5. *Banka* pilnībā vai daļēji izpilda Klienta iesniegtos ierobežojošos Rīkojumus, ņemot vērā šīs Politikas nosacījumus.
- 5.6. *Klients* ir tiesīgs Rīkojumā iekļaut īpašus norādījumus (t.sk. norādot Rīkojuma izpildes vietu, u.c.), bet *Banka* brīdina *Klientu*, ka īpašie norādījumi var kavēt Banku vai liegt *Bankai* iespēju nodrošināt Klientam vislabāko iespējamo rezultātu.
- 5.7. *Klientam* jāņem vērā, ka *Banka* savu iespēju robežās seko Klienta Rīkojumā ietvertajiem īpašajiem norādījumiem (specifiskajām instrukcijām) pat tajos gadījumos, ja Klienta Rīkojumā sniegtie īpašie norādījumi ierobežo iespēju sasniegt vislabāko iespējamo rezultātu Klienta Rīkojuma izpildē un *Banka* veic visas nepieciešamās darbības, lai sasniegtu Klientam labāko iespējamo rezultātu arī attiecībā uz citām Rīkojuma daļām vai aspektiem, kurus neskar Klienta īpašie norādījumi.

6. Rīkojumu iesniegšana

- 6.1. *Klients* var iesniegt Rīkojumus Bankā personīgi, aizpildot Bankas apstiprinātu veidlapu „Finanšu instrumentu operāciju rīkojums”, izmantojot Bankas atzītas un šādu darbību veikšanai akceptētas automatizētas sistēmas (piem. „PNB Internetbanka”, „PNB *Chat*”) vai pa tālruni. *Banka* attiecīgā Pakalpojuma līgumā var ierobežot vai noteikt citus Rīkojumu iesniegšanas veidus, kas nav minēti šajā Politikā.
- 6.2. *Banka* ir tiesīga jebkādā veidā ierakstīt jebkuru komunikāciju ar Klientu, kuras rezultātā var tikt iesniegts Rīkojums, un ir tiesīga izmantot šos ierakstus iesniegtā Rīkojuma vai noslēgtā Darījuma pamatojumam un apstiprinājumam.
- 6.3. Rīkojumu saņemšana un apstrāde ir atkarīga no to iesniegšanas veida. Rīkojumu izpildes secība ir atkarīga ne tikai no Rīkojuma iesniegšanas laika, bet arī no Rīkojumu iesniegšanas veida.
- 6.4. *Banka* brīdina Klientu par to, ka pirms Rīkojuma iesniegšanas *Klientam* jāizvērtē FI un darījumiem ar FI piemērojamos normatīvos aktus, attiecīgo FI tirgus praksi, attiecīgo regulējošo institūciju izdotos noteikumus un nolēmumus, kā arī jāizvērtē savas zināšanas un pieredze darījumos ar FI, saistītā ar Rīkojumā pieteikto darījumu riski, ierobežojumi un iespējamie zaudējumi, jāizvērtē un jāņem vērā šīs Politikas 1. pielikumā minēto attiecīgo FI rīkojumu Izpildes vietas.
- 6.5. *Banka* izpilda Rīkojumus par FI iegādi sākotnējās izvietošanas ietvaros, nododot attiecīgo Rīkojumu *Emitentam* vai *Emitenta pilnvarotam aģentam* un parakstoties par šādu FI iegādi Klienta vārdā vai, ja tas nav iespējams, parakstoties savā vārdā, bet norādot (neatklājot Klienta identificējošo informāciju), ka rīkojas Klienta uzdevumā saskaņā ar Klienta Rīkojumu un visos gadījumos saskaņā ar attiecīgās emisijas nosacījumiem un noteikumiem un/vai Klienta īpašiem norādījumiem.
- 6.6. *Klientam* ir tiesības prasīt *Bankai* izsniegt tam ar Rīkojumu iesniegšanu /pieņemšanu saistītās komunikācijas materiālus.
- 6.7. Ja *Banka* izpildīs cenu ierobežojošo Rīkojumu par labāku cenu, nekā norādīts Klienta Rīkojumā, *Banka* šajā gadījumā ir tiesīga paturēt sev Bankas tarīfos noteikto daļu no summas, kas veidojas kā starpība (*mark-up*) starp Rīkojumā norādīto cenu un faktisko izpildes cenu.

7. Klienta Rīkojumu izpildes vispārīgie noteikumi

- 7.1. *Banka* pastāvīgi veic efektīvus organizatoriskos un administratīvos pasākumus, lai novērstu interešu konfliktus starp Banku, tās darbiniekiem, aģentiem, saistītām personām - Latvijas Republikas Komerclikuma izpratnē un Klientiem vai starp Klientiem, vai abos gadījumos, kā arī gadījumos, kad interešu konfliktu rada Darījumu partneru pamudinājumi, Bankas pašas atalgojums un citi stimulēšanas paņēmieni.

- 7.2. *Banka* izpilda Klienta Rīkojumus laikā, efektīvi, taisnīgi ievērojot to noteikumus, t.sk. Klienta Rīkojumā sniegtos īpašos norādījumus (specifiskās instrukcijas) un šajā Politikā norādītos principus.
- 7.3. Izpildot Klienta Rīkojumu, *Banka* ievēro piesardzību, pastāvošo tirgus praksi, izmanto savas zināšanas un pieredzi, kā arī veic visus nepieciešamos un saprātīgos pasākumus, kas ir pietiekami, lai sasniegtu pēc iespējas labāko rezultātu Klientam, ņemot vērā šīs Politikas noteikumus un šādus faktorus:
- Rīkojuma izpildes cenu,
 - izmaksas (t.sk. visas komisijas maksas, kas var būt piemērotas Rīkojuma Izpildes vietā vai Darījuma partnera komisijas maksas, kas var būt piemērotas Rīkojuma izpildes rezultātā radušās naudas summas / FI ieskaitīšanai/iegrāmatošanai (attiecīgi) Klienta attiecīgajā kontā),
 - izpildes un norēķinu iespējamību,
 - izpildes un norēķinu ātrumu,
 - Rīkojumā norādīto FI daudzumu,
 - specifiku vai jebkādu citu apsvērumus attiecībā uz Rīkojuma izpildi.
- 7.4. Lai noteiktu šīs Politikas 7.3. punktā norādīto faktoru relatīvo nozīmi Rīkojumu izpildē, *Banka* papildus izvērtē šādus kritērijus:
- Klienta (tā likumiskā pārstāvja) raksturojumu, t.sk. Klienta statusu – privāts vai profesionāls Klients,
 - Rīkojuma veidu,
 - FI, kas ir Klienta Rīkojuma priekšmets, raksturojumu,
 - Izpildes vietu, kurās Rīkojums var tikt izpildīts, raksturojumu.
- 7.5. *Banka* pēc saviem ieskatiem katrai FI kategorijai izvērtē un nosaka, kuri no šīs Politikas 7.3. un 7.4. punktā minētajiem faktoriem un kritērijiem ir uzskatāmi par prioritāriem attiecībā pret citiem, lai nodrošinātu Klientam labākos iespējamus rezultātus Rīkojumu izpildē. Rīkojuma izpildes cena Klientam tiek uzskatīta par vienu no nozīmīgākajiem Rīkojuma izpildes faktoriem, tomēr arī citi faktori var tikt uzskatīti par noteicošiem, un arī šajos gadījumos tiek uzskatīts, ka Politika attiecībā uz Rīkojuma izpildi tiek ievērota. Atsevišķos gadījumos tiek ņemti vērā Klienta Rīkojuma specifiskie apstākļi (piemēram, liels darījuma ar FI apmērs, nelikvīds tirgus u.c.).
- 7.6. Izpildot privāta Klienta Rīkojumu, kurā Klients nav sniedzis īpašus norādījumus, *Banka* labāko rezultātu nosaka kā kopējo maksu, kas ietver sevī FI cenu un izmaksas, kas saistītas ar Rīkojuma izpildi. Pārējiem 7.3. punktā uzskaitītajiem faktoriem priekšroka dodama tikai tad, ja tie ir būtiski labākā iespējamā rezultāta sasniegšanai.
- 7.7. *Banka* privātu Klientu savlaicīgi (saprātīgā termiņā) informē par ikvienu nozīmīgu grūtību Rīkojuma pienācīgā izpildē, ievērojot, ka Klienta līdzekļu vai FI trūkums Rīkojuma izpildei nav uzskatāma par grūtību Rīkojuma pienācīgā izpildē, bet ir pamats Rīkojuma noraidīšanai jebkurā tā izpildīšanas posmā bez papildu brīdinājuma.
- 7.8. Pēc Klienta Rīkojuma izpildīšanas (pēc attiecīga darījuma ar FI noslēgšanas un norēķinu veikšanas), saņemot FI vai naudas līdzekļus, *Banka* nekavējoties (saprātīgos termiņos un atbilstoši Rīkojuma izpildes vietā noteiktajai kārtībai) tos ieskaita attiecīgajā Klienta kontā. FI pieder Klientam no brīža, kad tie ir ieģrāmatoti attiecīgajā Klienta kontā.
- 7.9. Ja *Klients* iesniedzis ierobežojošo Rīkojumu par akcijām, kas ir iekļautas regulētajā tirgū, un šis Rīkojums pastāvošajos tirgus apstākļos nav izpildīts nekavējoties, tad *Banka*, ja vien *Klients* nav skaidri norādījis citādi, veic pasākumus, lai nodrošinātu iespējami ātrāku minētā Rīkojuma izpildi, atklājot tirgum informāciju par šo Rīkojumu, t.sk. iesniedzot Rīkojumu biržai vai ievadot to DTS. Šajā punktā noteiktais neattiecas uz Rīkojumiem, kas iesniegti attiecībā uz OTC kotējamām obligācijām. *Banka* seko līdzī OTC kotējamo obligāciju cenu izmaiņām un, ja tirgū piedāvātā cena izmainās Klientam labvēlīgā virzienā (ievērojot labākā iespējamā rezultāta sasniegšanas principu) vai Rīkojuma cena sakrīt ar tirgū piedāvātajām cenām, *Banka* cenšas izpildīt Rīkojumu.
- 7.10. *Banka* profesionāliem Klientiem nosaka labāko iespējamo rezultātu ņemot vērā Rīkojuma izpildes ātrumu un Rīkojumā norādīto FI daudzumu. *Banka* informē un brīdina *profesionālu Klientu*, ka citi faktori, piemēram, kopējās maksas apsvērumi, Rīkojuma izpildes iespējamība, norēķinu ātrums un iespējamība, ir vienlīdzīgi izpildes ātruma un Rīkojuma apmēra apsvērumiem.

8. Rīkojumu izpilde un Darījumu noslēgšana ar vienkāršiem un sarežģītiem FI

- 8.1. Ja *Klients* vēlas noslēgt Darījumu vai iesniegt Rīkojumu attiecībā uz vienkāršiem FI, *Banka* neizvērtē to piemērotību Klientam vai tā likumiskajam pārstāvim, un *Bankai* nav pienākuma atsevišķi brīdināt par to *Klientu*.
- 8.2. Par vienkāršiem FI *Banka* uzskata:
- 8.2.1. akcijas, kuras atļauts tirgot regulētā tirgū vai līdzvērtīgā trešās valsts tirgū, vai DTS, ja tās ir uzņēmumu akcijas, izņemot:
- kolektīvo ieguldījumu uzņēmumu, kuri nav PVKIU, akcijas,
 - akcijas, kurās ietverts atvasinātais FI;
- 8.2.2. obligācijas vai cita veida parāda vērtspapīrus, kurus atļauts tirgot regulētā tirgū vai līdzvērtīgā trešās valsts tirgū, vai DTS, izņemot:
- obligācijas, kurās ietverts atvasinātais FI,

- obligācijas, kurās ir ietverta struktūra, kas Klientam apgrūtina saistītā riska izpratni;
- 8.2.3. naudas tirgus instrumentus, izņemot:
 - naudas tirgus instrumentus, kuros ir ietverts atvasinātais FI,
 - naudas tirgus instrumentus, kuros ir ietverta struktūra, kas Klientam apgrūtina saistītā riska izpratni;
- 8.2.4. ieguldījumu apliecības vai PVKIU daļas, izņemot strukturētus PVKIU kā minēts Regulas (ES) Nr. 583/2010 36. panta 1. punkta otrajā daļā;
- 8.2.5. strukturētus noguldījumus, izņemot tos, kuros ietverta struktūra, kas Klientam apgrūtina izprast risku un ienesīgumu vai izmaksas, kas saistītas ar pirmstermiņa atteikšanos no produkta;
- 8.2.6. citus vienkāršus FI, kuri neietver atvasinātos FI un/vai neietver struktūras, kas Klientam apgrūtina saistītā riska izpratni.
- 8.3. Par sarežģītiem FI *Banka* uzskata visus pārējos FI, kas nav norādīti šīs Politikas 8.2. punktā.
- 8.4. Ja *Klients* vēlas noslēgt Darījumu vai iesniegt Rīkojumu par sarežģītiem FI, *Banka* izvērtē to piemērotību Klientam vai tā likumiskajam pārstāvim, atbilstoši Klienta vai tā likumiskā pārstāvja zināšanām un pieredzei.
- 8.4.1. Ja atbilstoši Klienta sniegtajai informācijai *Banka* uzskata, ka šāds pakalpojums Klientam vai tā likumiskajam pārstāvim nav piemērots, tā brīdina par to *Klientu*.

9. Rīkojumu apvienošana un sadalīšana

- 9.1. *Bankas* mērķis, apvienojot Rīkojumus, ir sasniegt Klientam labākos iespējamus rezultātus.
- 9.1.1. *Banka* var apvienot Klientu Rīkojumus šādos gadījumos:
 - FI sākotnējā izvietojumā (*IPO (Initial public offering)*),
 - pēc Klientu lūguma,
 - ja Klientu Rīkojumi ir iesniegti *Bankā* vienlaicīgi un ar vienādiem nosacījumiem, bet jebkurā gadījumā ievērojot, ka *Banka* var apvienot tikai tādus Rīkojumus, kuriem sakrīt šādi nosacījumi: FI identifikācijas kods (ISIN), cena, Rīkojuma veids, plānoto darījumu ar FI norēķinu datumi, Rīkojums saņemts līdz pirmā Rīkojuma izpildes brīdim,
 - ja Klienta Rīkojumā norādītais FI daudzums ir mazāks par minimālo daudzumu, kas paredzēts, lai varētu izpildīt attiecīgo darījumu ar FI.
- 9.1.2. *Banka* var apvienot viena Klienta Rīkojumus ar cita Klienta Rīkojumiem vai ar darījumiem uz *Bankas* rēķina, ja pēc *Bankas* viedokļa pastāv tikai pavisam neliela varbūtība, ka Rīkojumu apvienošana kaitēs to Klientu interesēm, kuru Rīkojumus *Banka* apvieno. Šādas situācijas var rasties, ja:
 - 1) *Klients* iesniedz Rīkojumu darījumam ar FI tādā apmērā, kas atšķiras no tirgū pieņemtā standarta darījuma ar FI apmēra;
 - 2) labāko iespējamo rezultātu Klientam var nodrošināt tikai apvienojot vairākus Rīkojumus;
 - 3) ir zema FI likviditāte.
- 9.1.3. Pirms Rīkojumu vai darījumu apvienošanas *Banka* informē *Klientu*, kura Rīkojumi tiks apvienoti ar cita Klienta Rīkojumiem, ka šāda apvienošana var radīt zaudējumus Klientam.
- 9.1.4. Ja Rīkojumu apvienošana nevarēs radīt zaudējumus Klientiem, tad *Banka* var neinformēt Klientu par Rīkojumu apvienošanu.
- 9.2. Ja *Banka* ir apvienojusi Klientu Rīkojumus, tad pēc darījuma izpildes, kad *Banka* saņem Klientu FI vai naudas līdzekļus, *Banka* pārdala saņemtos naudas līdzekļus un/vai FI proporcionāli pēc vidējās apvienoto Rīkojumu izpildes cenas. Ja cena bija vienāda visos Rīkojumos, tad sadale notiek proporcionāli apmēram.
- 9.3. Ja apvienotais Rīkojums ir izpildīts daļēji, Rīkojumu izpildes rezultātā iegūtie naudas līdzekļi un/vai FI tiek sadalīti proporcionāli vai tā, lai iespējami maksimāli samazinātu katra Klienta zaudējumus.
- 9.4. Ja *Banka* darījumus uz sava rēķina ir apvienojusi ar vienu vai vairākiem Klientu Rīkojumiem, tad attiecīgo darījumu sadala vai pārdala, nekaitējot Klientu interesēm un ņemot vērā šīs Politikas 9.2. punkta noteikumus.
- 9.5. Ja *Banka* Klienta Rīkojumu apvieno ar darījumu uz *Bankas* rēķina un apvienotais Rīkojums tiek izpildīts daļēji, *Banka* iegūtos līdzekļus vai FI sadala šādā prioritārā secībā: vispirms par labu *Klientam* un tad – *Bankai*. Ja *Banka* var pierādīt, ka bez šādas Rīkojumu apvienošanas tā nebūtu izpildījusi Rīkojumu ar tik izdevīgiem nosacījumiem vai nebūtu izpildījusi to vispār, tad *Banka* attiecībā uz darījumu uz sava rēķina var piemērot proporcionālu ienākumu sadalījumu.

10. Rīkojumu izpildes vietas un to izvēles pamatojums

- 10.1. Izpildot Klienta Rīkojumu, *Banka* izmanto vienu vai vairākas *Bankai* pieejamas Rīkojumu Izpildes vietas.
- 10.2. *Banka* Klienta Rīkojumus var izpildīt *OTC* (ar Klienta piekrišanu), izmantojot Darījumu partneru pakalpojumus.
- 10.3. *Banka* ir tiesīga izpildīt Klienta Rīkojumu pilnībā vai daļēji uz *Bankas* rēķina pret cita Klienta Rīkojumu vai citas trešās personas Rīkojumu. Šādā gadījumā Rīkojums tiek izpildīts par cenu, kas atspoguļo tirgū dominējošos apstākļus un *Banka* tiek uzskatīta par Klienta Rīkojuma Izpildes vietu.

- 10.4. Ja *Bankai* nav tiešas piekļuves attiecīgajai Rīkojumu Izpildes vietai, *Banka* ir tiesīga izpildīt Klienta Rīkojumu patstāvīgi, noslēdzot darījumu ar *Darījumu partneri*, vai nodot to izpildīšanai *Darījumu partnerim*, bet jebkurā gadījumā ievērojot šīs Politikas nosacījumus par labākā iespējamā rezultāta nodrošināšanu Klientam. Rīkojuma nodošana Darījumu partnerim nozīmē, ka Rīkojumā minēto darījumu ar FI veic un izpilda trešā puse. *Darījumu partneris* ir arī tiesīgs nodot Klienta Rīkojuma izpildi savam starpniekam vai darījumu partnerim.
- 10.5. *Banka* Klientu Rīkojumu izpildīšanai piesaista tikai tādus *Darījumu partnerus*, kuriem ir apstiprināta politika, kas nodrošina labāko iespējamo rezultātu, un kuri pēc Bankas uzskatiem ir spējīgi izpildīt Rīkojumus atbilstoši Bankas pienākumam nodrošināt labāko iespējamo rezultātu Klientam. *Banka* izvēlas *Darījumu partnerus*, kuri ir spējīgi Klientu Rīkojumu izpildē sasniegt vismaz tādus rezultātus, kādus *Banka* saprātīgi plānotu iegūt sadarbībā ar citiem *Darījumu partneriem*.
- 10.6. *Banka* regulāri, vismaz 1 (*vienu*) reizi gadā, novērtē Darījumu partneru sniegto pakalpojumu izpildes kvalitāti un to atbilstību iespējai nodrošināt labāko iespējamo rezultātu. *Banka* novērtē izpildes kvalitāti, izvērtējot ātrumu, izpildes iespējamību (izpildīto uzdevumu kvotu) un cenu uzlabojumu pieejamību un biežumu un citus parametrus, ja ir nepieciešams.
- 10.7. Darījumu partneru saraksts pa FI kategorijām iekļauts šīs Politikas 1. pielikumā un publicēts Bankas mājaslapā internetā <https://www.pnbbanka.eu>.
- 10.8. Nosakot Rīkojumu Izpildes vietu attiecīgajai FI kategorijai, *Banka*, neatkarīgi no katra Klienta statusa – privāts Klients, profesionāls Klients, ņem vērā šādus faktoros:
- norēķinu drošumu un ātrumu,
 - ērtību,
 - cenu,
 - informācijas pieejamību,
 - pēc iespējas īsāko piekļuves iespējamību attiecīgajai Rīkojuma izpildes vietai;
 - izmaksas (atbilstoši šīs Politikas 4.4.1. punkta noteikumiem),
 - likviditāti.
- 10.9. Ņemot vērā šīs Politikas 10.4. punktā noteikto, parasti *Banka* izpilda Klienta Rīkojumus šīs Politikas 2.11. punktā noteiktajās Izpildes vietās attiecībā uz akcijām, nākotnes līgumiem un opcijām, kuras tiek tirgotas regulētajos tirgos, bet, ja FI netiek tirgots kādā no regulētajiem tirgiem, vai tas ir šīs Politikas 4.5. punktā noteiktais FI, tad *Bankai* ir tiesības izpildīt Rīkojumu OTC.
- 10.10. Nosakot Rīkojumu Izpildes vietu, neviens no šīs Politikas 10.8. punktā minētajiem faktoriem nav noteicošais. *Banka* izvērtē šīs Politikas 10.8. punktā minētos faktoros kopumā, ievērojot šīs Politikas 10.11. punkta noteikumus un ņemot vērā, ka izvēlētajā Rīkojuma Izpildes vieta ne vienmēr var piedāvāt labāko cenu, tomēr jebkurā gadījumā šī Politika attiecībā uz Rīkojuma izpildi tiek ievērota.
- 10.11. Gadījumā, ja Rīkojumā minētais FI ir iekļauts tirdzniecības sarakstā vairākās Izpildes vietās, *Banka* parasti izvēlas to vietu, kur ir vislielākā likviditāte.
- 10.12. Ja *Bankai* ir pieejama tikai viena Rīkojumu izpildes vieta, kurā iespējams izpildīt Klienta Rīkojumu, tad tiek uzskatīts, ka labākais iespējamais rezultāts tiek sasniegts, kad *Banka* izpilda Klienta Rīkojumu šajā vietā, kaut arī šajā vietā pieejamās cenas atšķiras no cenām, kas pastāv tirgū, bet nav pieejamas *Bankai*.
- 10.13. *Banka* ir tiesīga izpildīt Klienta Rīkojumus OTC vai DTS, ja vien *Klients* nav devis *Bankai* īpašu rakstisku norādījumu par to, ka *Klients* nevēlas, lai tā Rīkojumi tiktu izpildīti OTC vai DTS.
- 10.14. Tiešas un netiešas piekļuves Rīkojumu Izpildes vietu saraksti pa FI kategorijām norādīti šīs Politikas 1. pielikumā. Rīkojumu Izpildes vietu saraksti nav izsmeljoši un *Banka* var izmantot arī citas Rīkojumu Izpildes vietas un veidus.
- 10.15. *Banka* 1 (*vienu*) reizi gadā par katru FI kategoriju apkopo un izvieto Bankas mājaslapā internetā <https://www.pnbbanka.eu> 5 (*piecas*) Rīkojumu Izpildes vietas, kurās ir bijis vislielākais tirdzniecības apmērs un kurās *Banka* iepriekšējā gadā ir izpildījusi Rīkojumus, kā arī informācijas kopsavilkumu par faktiskās izpildes kvalitāti.
- 10.16. Pēc *Klienta* pamatota pieprasījuma *Banka* sniedz Klientiem informāciju par *Darījumu partneriem*, kuriem nosūtīti vai pie kuriem izvietoti Rīkojumi izpildei.
- 10.17. *Banka* nesaņem atlīdzību, atlaides vai nefinanšu labumu par Klienta Rīkojumu novirzīšanu uz kādu konkrētu Rīkojumu izpildes vietu. Komisijas maksas struktūra un tās iekasēšanas veids nerada nevienlīdzīgu attieksmi pret Rīkojumu Izpildes vietām.

11. Uzraudzība

- 11.1. Pildot pienākumu rīkoties kā krietnam un rūpīgam saimniekam attiecībās ar Klientiem, *Banka* veic visas nepieciešamās darbības, lai nepieļautu interešu konflikta situācijas.
- 11.2. *Banka* regulāri pārbauda šīs Politikas atbilstību normatīvo aktu prasībām un novērtē Politikas efektivitāti, jo īpaši uzraugot šīs Politikas 1. pielikumā norādīto Darījumu partneru izpildes kvalitāti, vajadzības gadījumā novēršot visus trūkumus, kā arī Klienta Rīkojumu izpildes atbilstību šai Politikai.
- 11.3. *Banka* informē *Klientu* par būtiskām izmaiņām šajā Politikā (t.i., par izmaiņām, kuras attiecas uz Klienta pienākumu vai atbildības apmēra palielināšanu, vai par izmaiņām, kuras attiecas uz Bankas pienākumu

- vai atbildības apmēra samazināšanu), nosūtot attiecīgo informāciju Klientam Bankas automatizētajā sistēmā „PNB Internetbanka”, kā arī izvietojot to Bankas mājaslapā internetā <https://www.pnbbanka.eu>.
- 11.4. *Banka* pārskata šo Politiku un izpildes kārtību vismaz 1 (*vienu*) reizi gadā vai gadījumā, ja, izmantojot Politikā minētās Rīkojumu Izpildes vietas, rodas būtiskas izmaiņas, kas var Fietekmēt Bankas spēju gūt labākos iespējamus rezultātus Klientiem. *Banka* izvērtē, vai ir notikušas būtiskas izmaiņas un apsver iespēju mainīt labākās iespējamās izpildes faktoru salīdzinošo nozīmīgumu attiecībā uz labākā iespējamā rezultāta sasniegšanas prasības izpildi.
- 11.5. Ja Rīkojumu Izpildes vietu vai Darījumu partneru uzskaitījumā, tos novērtējot, tiek veikti grozījumi, un *Banka* uzskata tos par būtiskiem, tā veic attiecīgus grozījumus Politikā.
- 11.6. *Klientam* ir tiesības Bankai iesniegt pamatotu un samērīgu informācijas pieprasījumu par šo Politiku vai izpildes kārtību un tās pārskatīšanas veidu, un *Banka* pieņemamā laika periodā sniedz atbildi.
- 11.7. *Klientam* ir tiesības iesniegt sūdzību jebkurā *Bankas* klientu apkalpošanas vietā vai attālināti *Bankas* automatizētajā sistēmā „PNB Internetbanka”.

12. Saistītie dokumenti

- 12.1. Bankas veidlapa „Finanšu instrumentu operāciju rīkojums” (MX/05/01542).

* * *